

Luonnonsuojelulain mukainen poikkeamislupa

Asianumero: MH 347/2026

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Käsittelijä(t)

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

University of Portsmouth
Osoite: Burnaby Building, Lion Terrace, PO1 3QL Portsmouth, Gb

Hakemus

15.01.2026, sähköpostitse

xxxx/University of Portsmouth hakee lupaa Pohjois-Lapissa toteutettavaan tutkimukseen, jossa selvitetään ilmastomuutoksen vaikutuksia mikroilmastoon (tutkimusprojektin nimi "Monitoring Microclimates and Cold Air Pool Dynamics in the Kevo Valley system"). Tutkimusta on tarkoitus tehdä tutkimuspisteillä, jotka Metsähallituksen hallinnoimien alueiden osalta sijoittuvat Kevon luonnonpuistoon, Paistunturin erämaa-alueelle sekä Metsähallituksen liiketoimintojen hallinnassa olevalle alueelle (Luontaistalousalueet). Tutkimus liittyy ilmastomuutoksen aiheuttamiin vaikutuksiin, ja lupaa haetaan jatkuvuuden varmistamiseksi mahdollisimman pitkälle ajanjaksolle.

Vastaavaa tutkimusta on tehty alueella jo pidempään. Lupahakemuksen mukaisessa tutkimuksessa on tarkoitus käyttää tutkimuspisteitä, jotka on jo perustettu maastoon aiempien tutkimusten yhteydessä (edellinen tutkimuslupa 1.8.2020-30.9.2023, MH 2609/2020). Tutkimuspisteillä mitataan ilman ja maaperän lämpötilaa ja kosteutta mikroilmaston tutkimiseen käytettävän mittalaitteiston avulla. Mittalaitteistot on suojattu puisilla laatikoilla (Stevenson screen), jotka on kiinnitetty narulla puihin tai alueella

sijaitseviin rakenteisiin (esim. aidat, tolpat). Maaperän lämpötilaa ja kosteutta mittaavat sensorit asennetaan noin 2 cm syvyydelle.

Tutkimuksessa ei oteta näytteitä lajistosta tai maaperästä. Tutkimuspisteillä liikutaan jalkaisin noin kerran vuodessa tutkimuksen aikana.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää luvan hakemuksen mukaisen tutkimuksen toteuttamiseen Metsähallituksen hallinnoimille alueille sijottuvilla tutkimuspisteillä (yhteensä 32 pistettä), jotka on merkitty luvan liitekarttaan (liite 1). Tutkimuksessa on mukana myös yksityismaille sijoittuvia tutkimuspisteitä, joita tämä lupa ei koske.

Lupa sisältää oikeuden liikkua jalkaisin Kevon luonnonpuistossa, tarkoituksena käynti tutkimuspisteillä hakemuksen mukaisesti noin kerran vuodessa.

Paistunturin erämaa-alueen ja Metsähallituksen liiketoimintojen hallintaan kuuluvan Luontaistalousalueen osalta kyse on maanomistajan suostumuksesta, johon ei voi hakea muutosta.

Tätä lupaa voivat luvan saajan (xxxx) lisäksi käyttää xxxx ja xxxx.

Alkaa: 16.03.2026

Päätyy: 31.12.2030

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Kevon luonnonpuisto on perustettu lailla eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille (634/1956, laajennettu myöhemmin lailla 674/1981). Kevon luonnonpuiston perustamislakia on muutettu muutossäädöksellä (522/2023), jolla laki on osittain päivitetty vastaamaan luonnonsuojelulain (9/2023) mukaisia tavoitteita. Kevon luonnonpuiston perustamislain 21 a §:n mukaan luonnonpuistosta on voimassa, mitä luonnonsuojelulain (9/2023) 49 §:ssä säädetään kielletyistä toiminnoista sekä 50 §:ssä (1 mom kohdat 1-3, 5-9, 11 ja 2-5 mom) ja 51 §:ssä rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista.

Luonnonpuistoja koskevat perustamissäädökset on annettu vanhan luonnonsuojelulain (71/1923) nojalla, jonka 1 §:n mukaan valtiolle kuuluva alue voidaan erottaa yleiseksi suojelualueeksi (luonnonpuistoksi) sen luonnon säilyttämiseksi koskemattomana. Luonnonsuojelulain (9/2023) 45 §:n mukaan luonnonpuistolla on oltava merkitystä luonnonmukaisen kehityksen turvaamiselle, tieteelliselle tutkimukselle tai opetukselle. Luonnonsuojelulain 56 §:n mukaisesti luonnonpuistossa saa muualla kuin erikseen osoitetuilla teillä, poluilla tai alueilla liikkua vain Metsähallituksen luvalla.

Hakemuksen mukainen tutkimus on tieteellistä tutkimusta, jonka edistäminen on luonnonsuojelulain mukaan yksi luonnonpuistojen keskeinen perustamistarkoitus. Tutkimuksessa ei oteta näytteitä lajistosta tai maaperästä, vaan se tapahtuu kajoamattoman mittauksen avulla. Luonnonpuistossa liikutaan tutkimuksen puitteissa vain noin kerran vuodessa. Tarvittava liikkuminen tutkimuspisteille tapahtuu jalkaisin ja kohdistuu sellaisille alueille, joilla häiriöherkkien lajien häiriintymisen riski on vähäinen.

Metsähallitus katsoo, että lupaehdojen mukaisesta tutkimustoiminnasta ja siihen liittyvästä liikkumisesta ei aiheudu merkittävää häiriötä Kevon luonnonpuiston tai muiden tutkimusalueeseen sisältyvien alueiden luontoarvoille.

Arvio luvan mukaisen toiminnan vaikutuksesta Natura 2000 -arvoihin

Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta merkittävästi heikennä Kevon ja Paistunturin erämaan Natura 2000 -alueen (FI1302001, FI1302003) suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.

Lupaehdot

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Tutkimusluvan päättymiseen mennessä mittauslaitteet tulee poistaa maastosta, mikäli tutkimuksen jatkamiseen ei ole myönnetty uutta lupaa.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa tallaantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskia.

Luvan saaja on tietoinen, että lupa-alue sijaitsee poronhoitolaissa määritellyllä erityisellä poronhoitoalueella ja että poronhoitoa saadaan poronhoitolaissa säädetyin rajoituksin harjoittaa poronhoitoalueella maan omistus- ja hallintaoikeudesta riippumatta.

Luvan saajalla ei ole oikeutta saada korvausta porojen aiheuttamista vahingoista.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Tutkimusluvan päättymisen jälkeen luvan saajan tulee toimittaa Metsähallitukselle raportti luvan käytöstä 28.2.2031 mennessä. Mikäli tutkimukselle ei ole myönnetty jatkolupaa, tulee raportissa ilmoittaa ajankohta, jolloin mittauslaitteet on poistettu maastosta. Raportti toimitetaan Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metsa.fi) ja viestin aihekentässä mainitaan luvan asianumero (MH 347/2026).

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille (634/1956) 21 a §

Laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi (674/1981) 5 § 1 mom 4 k

Laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi annetun lain muuttamisesta (522/2023)

Luonnonsuojelulaki (71/1923) 1 §

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 45, 49-51 ja 56 §

Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21.1. ja 24.1 §

Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 (96/2024) 2 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

- Liite 1. Kartta tutkimuspisteistä
- Liite 2. Valitusosoitus hallinto-oikeuteen

Tiedoksi:

Utsjoen kunta (kunnanvirasto@utsjoki.fi)
Lupa- ja valvontavirasto (kirjaamo@lvv.fi)
Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry (lappi@sll.fi)
Kevon tutkimusasema (kevo@utu.fi)

[illegible]

VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21.1 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta

- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, faksina, sähköpostilla tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Oikeuslaitoksen Internet-sivuilla on tarkemmat ohjeet asiakirjojen toimittamisesta sähköisesti: <https://oikeus.fi/fi/index/oikeuslaitos/asiakirjojentoimittaminen.html>

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Käyntiosoite: Isokatu 4, 3. krs, 90100 Oulu
Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Puhelin (vaihde): 029 56 42800

Telekopio: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.